

GOD IN A CHANGING SOCIETY

Ivica Jurić, *God in a changing society*, Generis publishing, Domont, 2022., 128 str.

Nakon knjige *Pokreti i nove zajednice u župi, Mogući protagonisti nove evangelizacije, Teološko-pastoralna prosudba*, CUS, Split, 2021., u kojoj se govori o poteškoćama u pastoralnom djelovanju Crkve Hrvatskoj, posebno u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji te na osobit način o mogućnostima koje nude pokreti i nove zajednice u pastoralnoj preobrazbi Crkve, doc. dr. sc. Ivica Jurić, profesor pastoralne teologije na KBF-u u Splitu, izdao je novu knjigu. Knjiga je objavljena na engleskom jeziku pod naslovom *God in a Changing society (Bog u društvu koje se mijenja)*, a izdavač je *Generis publishing* te je tiskana u Francuskoj (Domont, 2022.) i broji 128 stranica koje su podijeljene u 6 poglavlja.

Prvo poglavlje nosi naslov: *1. Life during the coronavirus pandemic (Život u vrijeme pandemije koronavirusa)*, drugo: *Ways of talking about God today (Načini govora o Bogu danas)*, treće: *Who is the God we are talking about? (Tko je Bog o kojem govorimo?)*, četvrto: *Tangible steps for the Church to mitigate the impact of the coronavirus pandemic (Konkretni koraci Crkve za ublažavanje utjecaja pandemije koronavirusa)*, peto: *The signs of hope (Znakovi nade)* i šesto: *The role of the parish community (Uloga župne zajednice)*.

Pisac u prvomu dijelu knjige pomno reflektira pastoralnu praksu u Crkvi kao i situaciju u društvu obilježenu brojnim fenomenima zbog brzih društveno-kulturnih promjena (vjerski indiferentizam, individualizam, konzumizam, relativizam, nihilizam, rodna ideologija, transhumanizam, zaborav Boga...). Nakon što nas upoznaje sa zamršenim okolnostima u kojima živimo pisac u drugom i trećem poglavlju govori o prikladnim načinima govora o Bogu danas; o tomu tko je zapravo Bog o kojem govorimo; koje su njegove temeljne značajke (transcendentni i prisutni Bog, sućutni i raspeti Bog, misteriozni Bog i Bog koji spašava).

U drugomu dijelu knjige pastoralni teolog Jurić predlaže nove načine za učinkovitije vršenje poslanja Crkve u suvremenomu svijetu. Preobrazba pastoralnog djelovanja Crkve, u tomu smislu, ističe autor, zahtijeva energičniju, kreativniju i autentičniju misionarsku Crkvu koja predvodi procese u društvu, a ne samo pasivno reagira na njih. To je Crkva koja ne slijedi društvo, već je njegov korektiv. Crkva koja, ističe autor u zaključnom dijelu knjige, ne prati pasivno događaje u društvu, već skreće pozornost na anomalije našega

vremena. U tomu smislu ona na raširenu kulturu ravnodušnosti, izrabljivanja i odbacivanja ljudi kao objekata, odgovara kulturom solidarnosti i priznavanjem dostojanstva svakoga čovjeka. To je Crkva koja na kulturu individualizma odgovara kulturom izgradnje zajedništva, koja na pandemiju COVID-a 19 i pandemiju straha odgovara prihvaćanjem krhkosti ljudskog tijela, pouzdanjem u Boga i medicinu te poduzimanjem konkretnih aktivnosti za pomoć ugroženima. To je Crkva koja svojom otvorenošću, bliskošću potrebitima pomaže vjernicima i onima koji to nisu.

Crkva, dakle, pomaže vjernicima i svim ljudima svojom otvorenošću, blizinom potrebitima, ali i pružanjem konkretne pomoći. Njezin nauk pruža horizont smisla koji čovjeka vodi u budućnost. Pisac naglašava da vjera nije samo skup pravila ili popis obreda već snaga koja uzdiže vjernika iznad valova života i zatvorenosti u sebe (autoreferencijalnosti) te ga usmjeruje prema bližnjima i zajedničkomu dobru. Vjera ga izgrađuje i uči preuzimanju odgovornosti, podržava ga u svim situacijama osobito u trenutcima patnje, boli i gubitka najmilijih. Vjera čovjeku proširuje horizonte stavljajući budućnost u kontekst susreta s Gospodinom. Posljedično, budućnost nije ništavilo ili prijetnja koja tjera čovjeka da se grozničavo drži sadašnjega trenutka ugone, već prostor za ispunjenje Gospodinovih obećanja. Takva vjera ispunja nadom, mirom i angažiranim iščekivanjem. U zahtjevnoj zadaći preobrazbe Crkve i društva autor se osvrće na osobit doprinos pokreta i novih zajednica kao i na mogućnosti koje nudi kršćanska 'gestalt pedagogija' u odgoju i permanentnomu rastu u vjeri.

U obrađivanju kompleksne situacije u Crkvi i društvu Jurić se ne zaustavlja samo na analizi postojećega stanja iznoseći nedostatke u crkvenoj praksi. On u duhu metode pastoralne prosudbe Lateranske škole i u svjetlu recentnih dokumenata crkvenoga učiteljstva kao i prateći eminentne teologe koji o istomu promišljaju u susjednim zemljama, otvara nove perspektive i nudi konkretne smjernice za pastoralnu *metanoju*; prvenstveno promjenu mentaliteta onih koji već djeluju u poslanju Crkve. Poželjna promjena podrazumijeva usvajanje i prakticiranje sinodalnoga pastorala: zauzetost svih krštenika (svećenika, redovnika i redovnica, župnih suradnika, vjernika, kateheta, vjeroučitelja, članova različitih pokreta i zajednica...) sukladno službama, dužnostima i darovima (karizmama) koje posjeduju. U tomu vidu autor umjesto tradicionalnoga (autoreferentnoga) pastorala predlaže integralni pastoral koji pretpostavlja razvoj sinodalnosti i suodgovornosti svih članova Crkve, na svim razinama, a napose u njezinoj temeljnoj jedinici – župnoj zajednici.

Zbog aktualnosti tema kojima se bavi, kao i oskudnosti teološko-pastoralnih promišljanja o kritičnim točkama pastoralnoga djelovanja na hrvatskomu govornom području, ova knjiga ima osobito značenje. U njoj pisac na znanstven i teološki utemeljen način, sukladno metodologiji pastoralne teologije, promišlja o načinima na koje Crkva može i treba djelovati u okolnostima modernoga društva. U knjizi Jurić progovara razumljivim jezikom, koji je prihvatljiv ne samo teozima, pastoralnim djelatnicima u župnim zajednicama već i širokoj čitateljskoj publici. Kao takva nesumnjivo predstavlja bitan doprinos razvoju pastoralnoga djelovanja Crkve te preporučamo da se prevede na hrvatski jezik. Teološko-pastoralna promišljanja iznesena u knjizi pomažu stvaranju nove perspektive neophodne za reevangelizaciju Crkve. U tomu smislu knjigu preporučujemo svim članovima Crkve, da iz nje crpe znanja po kojima će u svakodnevnom životu integrirati vjeru i život u svim svojim specifičnostima: radostima i nadama, žalostima i tjeskobama (GS, 1.).

Alojzije Čondić